

ТЕОЛОШКИ ПОГЛЕДИ

ВЕРСКОНАУЧНИ ЧАСОПИС

БЕОГРАД, 1975.

ГОДИНА VIII

БРОЈ 1

И И
39.035

Др Емилијан М. ЧАРНИЋ

ХРИСТОС — ВАСКРСЕЊЕ И ЖИВОТ

„Ја сам васкрсење и живот; ко верује
у мене живеће — ако и умре” (Јн. 11, 25)

Овим речима Спаситељ је за време свог земаљског живота учио и уверавао своје да смрти нема за онога ко прихвати и усвоји његово спаситељско и спасоносно дело. Речима, својим науком и делима он их је уверавао, али тек својим васкрсењем их је потпуно уверио да је он сам васкрсење и живот. Ко њега, његову личност, науку, његово искупитељско дело усвоји, тај је пребродио смрт и прешао у вечни живот. Код Христа су његова личност, његова реч и његово дело једно; једно од другог се не може одвојити нити замислити. То се најбоље види у његовом учењу о вечном животу и његовом васкрсењу као потврди и доказу да је он сам живот и извор живота. Његово уверавање да је смрт побеђена нашло је своју потврду у његовом васкрсењу; тиме је смрт стварно побеђена, а људима је дата могућност и моћ да и сами пређу у вечни живот где смрти нема. Христово васкрсење, дакле, представља коначну и необориву потврду његовог целокупног учења и његове богочовечанске личности. Зато је оно темељ хришћанске религије и хришћанског живота. „Ако својим устима исповедаш да је Исус Господ и поверујеш у свом срцу да га је Бог васкрсао из мртвих, бићеш спасен. Јер срцем се верује за праведност, а устима се исповеда на спасење”, читамо у посланици Римљанима (10, 9—10). То значи да треба веро-

вати у Христово васкрсење из мртвих. Јер Бог и Отац је тиме показао не само да је Исус Христос његов Син над којим смрт нема никакве власти, него и да је примио његову искупитељску жртву.¹

Христово васкрсење није само победа над смрћу него и победа над страхом од смрти, од које се човек увек ужасавао. Ослободити човека од страха могао је само он, Богочовек. Његове речи: „Нека се не узнемирава ваше срце и нека не страхује” (Јн. 14, 27) живе у душама верних као живи и непресушиви извор снаге која савладава страх. Оне живе и рађају живот зато што су потекле из живота. Суштину ове животворне тајне исказао је јасно и сажето апостол Павле у посланици Ефесцима: „Бог, који је богат у милости, због своје велике љубави којом нас је заволео, оживео је Христом и нас... с њим је васкрсао и нас и поставио на небесима у Христу Исусу” (Еф. 2, 4—6). Бог је даровао нама живот тиме што је Христа васкрсао.

Вест о Христовом васкрсењу продрла је муњевитом брзином у душе верних и неверних. У првима је постала победоносно гесло и извор ненаслућене силе, а у другима је изазвала неописиву смутњу, беспомоћну мржњу и доживотну муку. Свесни ове највеће истине, Христовог васкрсења и његовог значаја, апостоли су њом почели своју проповед и мисију. Христово васкрсење из мртвих истицали су као необорив доказ да је он прави Господ. „Нека сав дом Израилев сигурно зна да је Бог учинио Господом и Христом овога Исуса кога сте ви распели”, „Убили сте зачетника живота, кога је Бог васкрсао из мртвих, чему смо ми сведоци” (Дел. ап. 2, 36; 3, 15), рекао је први беседник у Хришћанској цркви, апостол Петар, и отада се истина, да је Бог васкрсао Христа из мртвих, налази у тежишту апостолске проповеди (Дел. ап. 2, 36; 3, 15; 4, 10; 5, 30; 10, 40; 13, 30; 13, 37; 1. Петр. 1, 21). Увек је наглашавано да је Бог Отац тај који је Христа васкрсао (Рим. 8, 25; 1. Кор. 6, 14; 2. Кор. 5, 15; 13, 4; Еф. 1, 19; Кол. 2, 12) и нас оправдава (Рим. 3, 26. 30; 8, 30; Гал. 3, 8).

У ову тајну посебно понире апостол Павле и настоји да је објасни, да покаже тачно како се догодило Христово васкрсење и како ми долазимо до вечног живота. „Ми смо крштењем у смрт заједно с њим сахрањени, да бисмо, као што је Христос васкрснут из мртвих Очевом славом, и ми на исти начин живели новим животом” (Рим. 6, 4). Тумачећи ово место Теодорит допуњава Апостолове мисли додајући да је Отац васкрсао Исуса као човека, јер је он као човек и страдање примио.² Христос је, додуше, „био распет из слабости, али живи од силе Божије. Па и ми смо слаби у њему, али ћемо с њим живети од силе Божије” (2. Кор. 13, 4). У Христовом васкрсењу показала се изнад свега величина свемогућства и непобеди-

ве силе Божије. Зато Апостол манифестацију те свемоћи у Христовом васкрсењу назива славом Очевом.³

„Своју силну моћ Бог је показао на Христу када га је васкрсао из мртвих и посадио себи с десне стране на небесима”, учи даље велики Апостол (Еф. 1, 20). Победоносном силом Божијом Христос је подигнут из мртвих и уздигнут на небо с десне стране Бога Оца. Десна страна означава част и блаженство. Иако код Бога нема десно и лево, већ је све десно, Апостол употребљава овај израз имајући у виду првенствено Христову људску природу. Онај који је живео на земљи у телу и крст поднео, попео се на Божији престо захваљујући Божијој сили која се на њему показала. Христос сада влада на небу са Богом Оцем, али не као једна од многих небеских сила, које све сада не познајемо а које ћемо упознати у будућем свету, него учествује у Божијој слави која је својствена јединородном Сину Божјем. Зато је Христос над свим небеским силама преко којих Бог показује своју моћ. Што са Богом седи онај који је и сам Бог и што Син влада са Оцем, није ништа чудновато, јер је ова заједница власти спојена истом природом. Али да природа, узета од нас буде учесник у части онога који је узео, да изгледа да нема никакве разлике у поштовању, већ се преко видљиве природе обожава невидљиво божанство — то превазилази свако чудо. Схватање ове тајне представља темељ и садржај наше вере.⁴

То су све разлози што се истина Христовог васкрсења налази у средишту Павлове теологије. Он је објашњава на више начина, а своју основну тезу изражава активом: Бог је васкрсо Исуса из мртвих (Рим. 4,24; 8,11; 10,9; 1. Кор. 6,14; 15,15; 2. Кор. 4,14; Гал. 1,1; Еф. 1,20; Кол. 2,12; 1. Сол. 1,10) и пасивом: Исус би васкрснут (Рим. 4,25; 6,4; 6,9; 1. Кор. 15,4; 15,12—14; 15, 16—17; 15,20).

Својом јединственом светлошћу Христово васкрсење разгони сваки мрак из људских душа и страх — сваком добро познат. Не ради се само о страху од смрти него и о страху од узрочника смрти, греха, онога што стварно убија и одводи у смрт. Бог је са своје стране пружио лек за ослобађање од општег страха, али од сваког појединца се очекује одважност, одлучност, слободно опредељење да се тај лек прихвати, прими у себе и на тај начин постигне коначно оздрављење, вечни живот. Као пример такве одважности еванђеља нам истичу племениту одлучност жена мироносица, које су не обазирајући се на Исусове многобројне и моћне непријатеље похитале на његов гроб руковођене само љубављу према свом Господу. А љубав не зна за страх и препреке. Слушајући само глас свога срца оне су скратиле свој ноћни одмор да би већ у свануће стигле до светог гроба. Похитале су свом Господу и не знајући да је он васкрсао. Да

ли тако журимо и ми који знамо да је Христос васкрсао? Да ли ми скраћујемо и да ли жртвујемо нешто од свог одмора да бисмо што пре стигли до свог Господа? Поставимо себи ова питања, сагледајмо себе у светлости Христова васкрсења и проверимо своју одважност, одлучност и спремност на жртву, мању и већу, за своје добро, за свој спас.

¹ Ев. Матопулу, Ерминиа ис тин прос Ромеус епистолин ту апостолу Павлу, Атина 1928, 210.

² Мињ 82, 106.

³ Е. Матопулу, 110.

⁴ Е. Чарнић, Светог апостола Павла посланица Ефесцима, Београд 1969,